

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermo doctoralis su[m]me deuot[us] ac fructuosus in die
parasceue de passio[n]e d[o]m[ini] cu[m] quatuor
eu[a]n]gelista[r]um co[n]corda[n]tia Jncipit feliciter
Reliqui domu[m] mea[m] ...**

Kirchschlag, Petrus

[Köln], 1477

Completo [...] igit[ur] diuidi po [...] in tres p[er]tes p[rin]cipales ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-30817

in hijs iusticie in perfectione constitui. pleitudinem scientie. diuicias salutis. copias meitorum. Ordo igitur passiois ihu christi. psequendus in hystoria quatuor euangelistarum. diuidi potest in septem partes principales secundum horas septem. dominum officio deputatas sunt. Copletorium. matutinas. prima terciaria. sexta nona et vespere. Est ergo incipiens dum in passione domini a copletoio secundum Berneburgum in tractare. de meditacione passiois domini qui incipit. Hec dies in die. Copletorium enim dicitur potest quod in ipso cursus diei complectitur. Hunc et dominus noster ihesus christus in hac hora cursu predicationis facta cena cum discipulis suis et in instituto sanctissimo corporis et sanguinis sui sacramento factaque secundum modum ad locum in quo tradidit eam emuluis eriens compleuit.

Copletorium igitur diuidi potest in tres partes principales. Prima est de exitu ihesu in ortum. Secunda de tunc vel interiori crucis. Tertia de eius oratione. Igitur circa primam partem considerandum. quod dominus noster ihesus christus postquam discipulos suos pedes huile lauit. in instituto venerabili corporis sui et sanguinis sacramento. Postquam etiam exirent iuda propter quem dominus dixit. iam mundi estis sed non omnes classificati est apostolicus duetus in modum societatis angelicorum. ac deinde diuissimis eloquij vibratim iundationibus ex ore ihesu portavimusque postquam corrupti sunt iste vestimentis missus fuerat

foras quē hui? lipidissimi liq̄ris infusioē sc̄i
ebat indignū vt dicit An̄b? . exiuit ad locū
p̄ditori suo notū . in ortū vij h̄m̄ ɔsuetudinē
Fueāt em̄ dñi ɔsuetudo se in magnis festiui
tatib⁹ elōgaē a p̄p̄li tumultu . trāscēdo i ortū
vbi in oracōib⁹ suis sepius pnoctabat . atqz
discipulos suos ɔteplari docuit . ibiqz eis dī
maḡlia q̄ cōi p̄plō c̄lauerat p̄p̄e ruditatem
manifestauit . **D**e h̄ exitu scribūt oēs euāge
liste . **J**oh̄s dicit q̄ egressus ē ih̄s tñstorē
tem c̄drō . i . c̄drōz in valle iosaphat . et vt
dicūt alij euāgeliste in villā Gethsemani i
mōtē oliueti vbi erat ort? i quē itro iuit ip̄e
a discipuli ei? . **Q**uitū ad h̄az sic dicūt docto
res . iste torrēs c̄drō currit p vallē iosaphat
a villa Gethsemani situata eāt ad pedē mōtē
oliueti . ad quā forte ort? iste p̄tieb̄t sic dic
Aug? **N**istice at p to rrete c̄drō itelligētō
via passiois x̄ **C**orres em̄ fluui? d̄z aū ipetu
reis a ybbō a ep̄etū m̄gnū h̄ns icremitū ex
tsolucōe muiū p sol caloēs . Sic etiā x̄s caloē
caitatis a luce ritatis accēsus fluct? passioz i
petu sue p̄p̄ewolūtatis sustinuitvt d̄ . **A**l . m
sup **Jo** . **C**ui bñ gruit qd̄ ibi poit? **C**edrō qd̄
it̄ptat̄ t̄stis meror qz nedū passio h̄ etiā oīs
vita x̄ i h̄ mūdo meroē et t̄sticia fuit ep̄leta .
Jo d̄ ip̄o dic d̄d̄ i psal . **D**e torrete i via bibz

Idē passiōe h^osclī bībit i via tōcī vite sue
abīssum i cōphēsibl̄ penīlitatis afflictōis · et
huīlia cōis atz amāitūdis i sup̄mo ḡdu a ex
tremo itēsiois · q̄ qdē penīlitatis i cōphēsibl̄
abyssus mīmis abūdāt atz i petuo se p̄tīfiuit
oēs pte^r tōcī corpīs ihū a aīaz ei^r aārissime
vt dicēt **T**ris. ē a. aīc. **J**o bñ dicit **Io.** Egres
sus ih̄s tñs torrētē cēdrō. Gethsamai · a ḡ
pīguissim^r i tptaf^r p qd̄ itelligit^r abyssus ma
xie vtilitatis ē passiōis q̄ vtilita^r nō fuit p̄t̄
culais vtpote hoīz tm̄ a etiā āgeloy h̄ vniūse
creatūe qr̄ i ea tot^r mūd^r ēnociat^r ē · p cui^r
declaracōe qñtū ad pñs sufficit illō qd̄ p̄m̄t
Anōe*f*i orōe. laude efferēs btāz v̄giez mariā
ita dicēs **C**elū tra sīde a flūia dies nox a qñtū
q̄ hūane ptāti. a vtilitati sūt obnorū i amīs
sū dec^r ḡtulat^r o dñia p te qdā° resuscitata a
noua qdā ieffabili grā dotata **Q**uasi em̄ oia
mōrtua erāt cū aissa ḡeīta dīgtate dñiatui. a
vſib^r deū laudāciū nō h̄uiebāt ad qd̄ fcā erāt
a decolo abāf abusuydof h̄uīetū pp̄t qd̄ fcā
nō erāt. nūc vero ēsuscitata letāt^r cū iā deū cō
fitētiū. a dñatū regūt^r a v̄su decorāt^r. **M**oua
āt ieffabili grā tūc exultaerēt cū ip̄z dñz suū
nō solū iuifibilia sup̄ se illa ḡētē senserēt h̄ a
visiblē it̄ se eis dē vtēdo sc̄ificatē vidēt h̄ tā
ta bō p bñdcī fructū bñdōe m̄ris puenēt

Hec Anselm. Per monte oliveti cape possu
m? altitudiez ineffabilis dei misericordie. In orto xp̄c
capi voluit ppter tria. Primo qz pmi pntes
ad pmū pctm vnde om̄s mortui sum? capti
sunt i orto ita etiā xp̄c ppter corrndēciā ad op?
satisfactiois p nob̄ capi voluit i orto. Sed o
qz p passionē suā nos in ortū i locū delicio
sū padisūvic; coronādos introduxit. Tercio
qz ille loc? eāt not? iude p ditoi suo iō illuc
tr̄fuit vt ab eo iuemiret m̄dicās p h̄ passi
onē suā voluntariā. Itaqz xp̄c exēudo cū suis
discipul̄ p̄dixit eis casū sūe abnegatiois a fu
ge dicēs. Om̄s scādalū paciemī in me i ista
nocte. scriptū est em̄ p̄ercuciā pastore et dis
pergēt oues gregis. Zech. xiiij. Hoc valde
ext̄neū atqz absurdū eāt discipul̄ audire a q̄i
impossibile eis videbat ppter qd̄ etiā ita p̄sūp
tuose in h̄ ingrō a dño suo ſdicēbat. Inter
quos p̄sūptuosior fuit petr? dicēs. Eſi om
nes scādalizati fuerit in te. ego nō scādaliza
bor. et cū dicēt ei ih̄s. Amen dico tibi. qz in
bac nocte anqm gall? bis cātet ter me ne
gab. ait illi petr?. Etiā si optuīt me mori te
cū nō te negabo. Ille et om̄s discipuli dire
rūt. Et dixit dñs petro. Hymō ecce dyabo
l? satban expetūt ws ut cribraēt sicut tri
ticū. ego āt rogaui p te vt nō deficiat tē.

Notandum autem est quod Christus propter pluies rages eadem
permisit scilicet petrum in hoc predictum quod sibi ibi predixerebat
negacionis etiam alios discipulos in predictum infide-
litatis. Primo quod in propriebus virtutibus confidit. item
dicit. Si oes in te secundum. etenim. Ac si fortior atque
tuosior oculo aplis fuisset. Tertio ut audacia et per-
suptio eius suffocaetur. tertio ut verbis magis summe
reverentia quam fibi ipsi credetur. Quarto ut a passione et
miseria addisceret brevi animi pressione. Quinto ut et nos
fiduciam habemus deum misericordiam et propitiacionis. Sed huiusmodi
quod direxerunt. quod cum quodam caitatem dei servum amittetur: eam habemus
habere non possumus. Neque scilicet petrum dominum non habemus
iam diligit quod anno predictum eo quod per misericordiam per predictum suo
egevit. Et tamen de dilectione pte prima. Secunda pars
est de timore ac conscientia siue cruce itinera ita Ihesu Christi
Ihesus iuxta villam Gethsemani. quod mille passibus
siue uno milia italico distabat a Iherusalem. et as-
suimus petrum et duobus filiis zibedi et iacob et iohannem
separauit se ab aliis. quod etiam hortatus fuerat ad
orandum. ne iterarent in tempore. et incepit paucum et tedere
secundum. vñ secundum. Non contumeliam et mestrum esse. Tunc ait
illis. si tibi discipulus Christus est a me. vñ ad me.
Sustinet te bene et vigilare mecum tristis est a me. etenim hunc per
duum intelligi secundum. Non dñe. li. Uno sustineo. ita re-
hebent iterabatur conscientia quod forte eodum tempore et loco
si ipse dicitur potestavit suam non sustinuerant
mortuus fuisset. Tertio extineo. tamen est a me. etenim Christus a me

mee duabitvlsq; ad mortē. in qua dolorosif
sime timiabit. **T**imor em̄ passio ē aīe de ma
lo futuro. h̄ pauor a t̄sticia p̄n̄ malū respi
ciūt ex q̄ colligit. q̄ ihs nedū de malo futu
ro tiore huīt. i. sua acbissiā morte ymo etiā
t̄sticiā habuit de malo p̄nti. qz p̄ambulū tūc
sue mortis gustauit. **H**eet etiā passiones nō
fuerūt i ihū sine volūtate sicut sūt i nob̄ h̄
lūtaie fibi easdē assūpfit **V**bi nōndū q̄ tiore
vel t̄sticia ē qñz in hoīe sū impio rōmis vt cū
bō subito absq; aliq̄ delibeācō e t̄stat. aut p̄
turbat. **Q**n̄q; passio pturbās est ɔ̄ impū
rōmis. vt mot̄ p̄gressiū vlsq; ad pticionē
rōmis vel a sua rctitudine vt i malis. vel a tū
q̄llitate vt in boīs impfectis. **Q**n̄q; vero ē f̄m̄
impū rōmis vt cū aliq̄s tristat ex obctō rei
adūse. **E**t h̄ vltiōmō t̄stabat ihs hm̄ rōmis
impū. in sup̄mo ḡdu vlsq; ad mortē. **E**t h̄
ēplici de causa. **P**rimo hm̄ Jero^m. vt per h̄
se verū hoīej onderz. **S**cđovt nob̄ indicaret
in t̄bulacōib⁹ nr̄is ad deū tm̄° esse d̄fugiend⁹
Tercio vt plene p̄ om̄ib⁹ satissac̄r̄ p̄ctis.
michil p̄emittere voluit dolorosū siue penale
qn̄ p̄ oībo nob̄ illud sufféret a suscipit. **H**ec
ḡo t̄sticia maria idicib⁹ penalitatis eāt crux
xpi spūal inēna. q̄ i mōte ex celso sue rōmis
fuit fūdata. q̄ clāssime a p̄n° sue d̄ceptiois

vidit oia pctā oīz hoīz. pteita pñtia. et futuā
eo q̄ eēne sue sapie oia sūt pñtia. Eadē rōe
sua vidit oēs blasphemias. passiones. et pe-
nas. q̄s p oīz pctis sustinē voluit. ymo ante
passionē suā. adō bñ agnouit. qđ mors es̄
sic dū mortē patiebat̄ qr̄ habuit psciētiā oīz
ac̄ Dic em̄ crux ēalbz q̄o² acies ita i x° erāt
q̄tuor q̄ fibi crucē suā itnā oposuerit P^m fuit
imēsus dolor. T^m imēlū gaudiū qr̄ qđ q̄s
ex amoē fac̄ siue desideio: gaudiosū ē fibi. z^m
fuit imēsus amor dī et pxi anectēs h̄ duo sic
clavo duo liḡ. Q̄r̄tū qr̄ ipē i oī vita sua oīp
hēsor fuit et viator. P cē itnā x̄ crucē noīdē
q̄ f^m Bñdimū i tctatu de pas. d. itne x̄ crucis
sūt xij aspūs. s. Offēsiois. ignoracōis. tēs
hōis. tēbeacōis. oīpassiois. icisiois. dfōrēcōis
oīcōis. iōtitudis. puaicacōis. obligacōis ab
breuiacōis. p^m fuit aspūs offensiois sui vi^m
pris. Jesus em̄ i carnē remit ac mūdū vt pri
h^m oēj iustitiā p pctis oīz hoīz q̄s marie di-
lexit satissfacētob h̄ tāz opōrūit eū pati igno-
mīaz atz t̄stitiā q̄nta fuit dhonoacō et offēsio
sui pris. qr̄ iusticia stat i eqlibz: o q̄nt? dolor
x̄ fuit q̄n við tot mi. pctā mōelia. ymo inūa
bilia q̄bōp̄ fuit offēsus q̄i ifite. h̄ ih̄s asper-
it ad dilcz prez. et ad dilcz pxi; c̄ q̄nto maior
fuit caitas ad prez tāto a^{o²} fuit t̄sti^a et dolor

de eius tanta offesa. si p̄m d̄lexit īfimite
maria ḡ fuit ei? t̄sticia. Ecce īmensus amor
a īmēsus dolor ihū xpi. Si q̄s p̄z suū vide
ret trahi p̄ capillos aī lutū pici ab uno tru
fatore neq̄ : quantū talis exp̄iret dolorem.
Sedū asp̄cūs fuit ignoātiois iudeoy. qua
scire noluerūt ihesū verā luōe et̄na caitate in
mūdū remisse vt ūnes homiēs vere illūiaret
ac a morte libeāret. si v̄ba et facta sua male
iterpt̄tates p̄t̄ebāt. Tertius asp̄cūs fuit re
cessiois sc̄z sui ab hoc sc̄lo tā misereābilē et igno
mōse. Ip̄e em̄ sciebat maḡtudiez ois pe
ne quā ī morte passur̄ erat. intelligebat etiā
q̄ntū diligebat seip̄su q̄ debebat mori. Dicūt
em̄vita sua īmēse eāt nobilitatis et dignita
tis. si m̄ hoc etiā natuālit dolebat q̄ ab illa tā
ignoātose r̄oessur̄ eēt. Mors etiā ei? oīm na
tuāliter acerbior erat. p̄t̄ dilectionē magnā
q̄ eāt inter corp̄ eiūs et aīaz ei? sc̄tām atq̄
btām. Legit̄ ī gestis ph̄oy q̄ aristipp̄ ph̄ū
in piclitacōe naufragij ī mari multū p̄eritus
fuit. cui dixit histrio qdā Estis ws ph̄ūs et
timetis mortē. q̄ r̄ndit. Nō habem̄ vnam
aīaz ego et tu. te em̄ moriēte histrio morit̄
si me moriēte ph̄s. i. sapiēs siue amator sa
piētie. Q̄rtus asp̄cūs fuit reubeātiois. p̄mo
ad siue m̄ris amore. 2° ad ei? dolore. 3° p̄us

q̄ppe m̄rē suā bñdcā; sup oēs hoīes maḡfi-
ce dilexit. c̄l oēs passiōes q̄s vsq; ad mortē
suā passura erat. clare vidit. Qnt? fuit ɔpaf-
fiois Cr̄st? em̄ qr̄ caput eāt oīm credētiū cō-
patiebat mēbris suis Et h̄ aspāūs p̄mo eāt
ad oēs martires a eoy penas. Z° ad oīm
saluādoꝝ laboꝝ. Utiq; magnā ɔpassiō; ha-
bēt hō si tot milia scōꝝ iustoꝝ vidēt violēt
a īnoēt p̄sequi a mūtilai atꝝ torq̄ri q̄y tīn°
in romanorum monarchia martirizati sūt
octies cētū mīlia exēptis alns. Sert? aspēs
ē p̄casiōis mēbroꝝ vīz corpis sui mīstici Qn
em̄ pctīn mōrle cōmittit tūc īmbꝝ fibispūale
p̄scindit vel abscondit. Vidēs itaq; oēs dānā-
dos q̄ pctis mediantibꝝ ab eo debebāt ab-
scindi dānari neq; fieri p̄ticipes sue amāissi
me passiōis plus cruciabat quā viui mēbri
abschōe. Septi? aspāūs fuit defōrtiois p̄
q̄ ad aīe ymagieꝝ. De? q̄ppe aīa; huānā ad
ymagieꝝ suā fecit a h̄ suā filiūdīeꝝ clāe can-
dētē ad cōruit atq; sibi eā anulo fidei subarra-
uit illāq; sui p̄ciofissimi sāḡmis lauit baptis-
mate. Hec āt peccās mōrlit oīa illa amittit
a sup carbonē demīgt: qd̄ xpm̄ h̄ oīa vidētē
marie anxiavit. Di em̄ aliqs rex potēs sibi
ancillam paupculam diuigē assumēt a pos-
tea videret q̄ eo spreto violata fide cū lenōe

leproso p nichilo mechaēt. sicut om̄s pec-
catoēs faciūt. multiplē pfecto affligēt. **O**c-
tau? aspāus fuit cōttiois. **P**mo ad maḡtudi-
nē pctōy. **Z**o ad multitudiez. **Q**uia hō iusti-
cie dei oī doloē ac cōtritioē sua pro vno pec-
cato mortali satissfacē nō pōt a vt dei iusticie
pro oībus pctis plenaie satissfiēt. volūtarie
xpc tam magnā cōtritioē assūpsit q̄ etiam
pro satissfactiōe pctōy iusticie diuine suffecit
Tren ij. **M**aḡ ē sic māe cōtritio tua. **N**on?
aspāus fuit inḡtitudis peculiaris populi sui
scilic̄ iudeoy. **D**eclim? fuit p̄uatiois seu p̄ua-
ricatiois. **V**idit nāq; hoīes tā leuit p̄uantes
se regno dei et sanguinē quē fudit p illis de-
perditū. **U**ndecim? fuit obligatiois. **P**rimo
ad supplicia dāpnatoy. **Z**o q̄ntū ad odium
int̄ deū a pctōres dāpnādo s. **D**uo decim? fu-
it aspāus abbreviatiois. **N**empe i dño ihu
maria fuit leticia a t̄stitia. sic p̄t uīdens filiū
suū int̄ religiōne t̄stak̄ et letak̄. **P**rimo ideo
quia in sup̄ma sua rōne fuit btūs ac cōpre-
hensor patrē suūvidens sic iam videt illū a
passionis eius fructum. **H**ecūdo quiavidit
sanctissime atq; saīssime sue vite abbrevia-
tiōne et aerbissime sue passionis atq; dolo-
ris abyssū qua virēti iuuētutis sue etate oc-
cidend? erat. **H**ec enim omnia supradicta a

om̄s. r̄ij. duplicitas r̄ones et asp̄cūs eaȳ fil̄
plem̄ clari? distinctiusq; v̄dit atq; gnouit
d̄ns q̄ huā ratio possit cap̄e seu intelligē. Jo
bū dix. Tristis ē aīa. m. t̄ tñ de pte sc̄da cō
plet̄. Tercia ps opletorij est de orōne ihe
su ad pr̄z. Circa qđ nōndū ḡoātio ih̄u xp̄i
fuit p̄ elō gata qr̄ se t̄pe orōmis a discipul̄ su
isseq̄st̄ebat. Hoc etiā do auit. Mat̄. vi. vbi
dic̄t. Qñvis oraē m̄t̄ in cubiculū tuū. c̄c. T̄o
fuit plō gata quia sepi? in orōne pnoctabat
Tercio fuit huīlis qr̄ ipā maiestas ac et̄na
sap̄ia huīlime p̄cidit sup̄ trā in fac̄e suā sic
dicit. Marc̄. x oābat vt si fieri poss̄ tñfr̄ ab
eo hora. Q̄r̄to fuit deuota qđ notat̄ i h̄ noīe
pr̄. qr̄ h̄m. Mat̄heū dix. Ni pat̄ si possibile
ē tñsser calicē istū a me. p̄t̄ aut̄ nomē ē cari
tatis. Q̄nto fuit erecta siue c̄dīmata cum di
cit h̄m. Iucā. Non mea volūtas sed tua fiat
Ibi nos valde dissimiles xp̄i oratōs a ideo
impfectiōs siue min̄ erct̄ cōprobam̄ si qđ
volum̄ tantū petim̄ et qñz etiā cum id non
accipim̄ murmuām̄. Sexto fuit oratio ihe
su caritatua. quod notat̄ in hoc quod dicit
discipul̄. s. Vigilate a orate vt non intretis i
temptatiōz. Docuit em̄ nos i h̄ ita intendere
oratiomib⁹ et cōtemplationi vt non negli
gamus p̄m̄os. Vigilare autē in orōmib⁹

est vicē tēptacōes. **D**ormīes āt ī p̄ctis cadit
de vno p̄ctō ī aliud. **Q**uerit q̄re ib̄ s̄ p̄r̄ ex
orauerit tñsferre ab eo calicē cū tñ p̄pt̄ pas-
sionē ē mortē rēnerit ī mūdū Pro quo nōn
dū ē f̄m̄ **H.** **T**ho. i ēcīa p̄. q̄. xvij. ex plūib⁹
articul⁹. q̄ i x⁹ fuit duplex volūtas f̄m̄ dupli-
cē naturā. s. diuīaz ē humānā. **Q**z f̄m̄ diuīaz
volūtate voluit xp̄s mori nō ē dubiū **H.** de
volūtate hūana ē scīed̄ q̄ illa fuit duplex in
x⁹. s. sensualitatis q̄ p̄ticipatīe volūtas dicit̄
sensualitas em̄ siue appetit⁹ sensiti⁹ ī q̄ntū ē
nat⁹ obediē rōm̄ d̄r̄ vōle p̄ p̄ticipacōz. **A**lia
ē volūtas vōis q̄ capi p̄t a p̄ potētia a p̄ actu
Si accipiat̄ p̄ actu sic oport̄ i xp̄o ex p̄te rō
mis ponē duas volūtates. i. duas sp̄es actuū
volūtatis. Volūtas em̄ a e finis a e eoz q̄ sūt
ad finē a aliomō ferē i vtrūqz. **N**ā i finē fer-
ē simplē a absolute sicut i id qđ ē f̄m̄ se bonū
In id autem quod est ad finem fertur cum
quadam conparatione sedm̄ q̄ habet boni-
tatem ex ordie ad aliud. **P**rimus actus vo-
luntatis a **D**amasceno vocatur thelesis id
est simplex voluntas a magistris vocatur
voluntas vt natura. **S**edm̄ actum voluntatis
vocat **D**amascenus bulism̄ id est consiliati-
uam voluntatem. **M**agistri autē vocant eā
volūtate vt rō **S**edm̄ hāc distinctōe rūdet̄

q̄ xp̄c fili⁹ dei āte suā passionē permittebat
carmi agē et pati que sūt p̄p̄a ei et filē pm̄
tebat oīb̄ virib̄ agē q̄ p̄p̄a sūt. **M**aifestū
ē aūt q̄ volūtas sensualitatis ēfugit nālē do
loēs sensibiles. **S**ic etiā volūtas vt natura ēpu
diat ea q̄ nature sūt ūria et q̄ sūt h̄m se mala
puta mortē et alia huiusmodi. **H**ec tñ qñqz
volūtas per modū rōmis eligē pot̄ ex ordine
ad finē. **S**ic etiā i aliq puro hoīe sensualitas
ei⁹ et etiā volūtas absolute cōsiderata ēfugit
vſtione quā volūtas scd̄z rōnem eligit pp̄t
ſaitatis finē. **V**nde etiā xp̄c h̄m volūtate ſen
ſualitatis et scd̄z volūtate ratiois q̄ cōſiderat̄
vt natura non voluit mortē h̄ h̄m volūtate q̄
fuit per modū rōmis ſemp id wolebat qd̄ de⁹
q̄ volunt ut xp̄c pateret nō q̄ iſtō eſſet a deo
volūtū h̄m ſe h̄ ex ordine ad finē huāne ſalutē.
Hoc pt̄ ex h̄ q̄ dt. **N**ōme a volūtas. ic. **H**ec
. **S.** **T**hoōs vbi ſi diuerſis articul⁹. **E**t aū
ſurrexit ab orōne venit ad dicipulos ſuos
et iueit eos dormientes et dicit petro. **S**imon
dormis. **S**ic non potuisti una hora vigilare
meū. **E**t ait eis. **V**igilate et orate vt nō itre
tis i temptationē. **S**p̄s qd̄ p̄mpt̄ ē caro aūt in
firma. h̄ qd̄ itelligi pot̄ de xp̄o et dicipulis
Qz ib̄ ſi volūtate ipatā a rōne fuit p̄mp
tus ad patiēdū p̄ nob̄ licet non ita fueit h̄m

tenet suū corp? · Sic ⁊ aplī pati fuerit i vo-
lūtate moi p nobis sed dormierit · **H** circa p
dictū textū qut̄ qre petr? p alijs aplis a x°
increpat? fuerit · **R**espondit **H**ylari? ⁊ **C**ri-
b? · q h̄ iō fecit xps · qr petr? p ceteris fuit
gloriatus iō p ceteris fuit icrepād? · **I**tē qr
int̄ alios pncipalis fuit **I**tē qr i eodē pctō cē-
teris prelat? peccat gnius · **I**te scđo abijt
⁊ orauit · d · **P**ater mi si nō p̄t hic calix tñsiē
misi bibā illū · fiat volūtas tua · Et reit iterū
ad discipulos ⁊ inreit eos dormiētes p trū-
ticia **E**rat eū oculi eoy gnatia ⁊ ignoabāt qd
responderet ei · Et relicitis illis iterū abijt et
orauit tertio eūdē sermonē dicēs · Et fact? i
agomia plixius orabat **E**crica p̄dictū tex-
tū qri p̄t qre ih̄us scđo reiēs ad discipulos
et eos dormiētes iuemēs nō ēdarguit **R**es-
pōdit **C**rib? q xps agnoscēs corda eoy ita
gnata pre minia tristicia ⁊ minia vigilia p̄-
terita ex opassione p̄misit eos dormire · **D**e
trīna aut̄ oracōe ih̄u dicit Rabanus q ido
xpus orauit ad patrem trībū vicibus vt in
hoc hominem instrueret tria orare debere ·
scilicet de peccatis p̄teitis remiam de presen-
tib⁹ tutelam ⁊ a futuris cautelam **V**el sic q
hō tria petat sc̄z de pctis remiam in agēdis
gratiā ⁊ post hanc vitam eternam gloriam

Et factus est sudor eius sicut gutte sanguinis decurrentis in eam. **H**uius sunt tres rones. Prima est augustini ad figuram videlicet quod de toto corpe Christi mistico que est ecclesia effundendus esset sanguis perfectorum martirio. Secunda est Bede ut videlicet per eam sanguine rigata declararet trenos homines sanguine suo redimidos. Tercia ponit in glosa ut totum mundum peccatis mortuum ad vitam resuscita et ideo sanguinem ad eam decurrere volebat. **I**hesus quidem in agonia posuit videlicet omnes passiones suas fuit ut natus malis inter duos marios vetos sibi in vicem triates quoque mori noluit. eo quod nonque aliquis homo tam liberter viriliter naturaliter etiam quod nonque aliquis homo tam libenter ex cunctate obicitur aut mortem passus fuisset sicut Ihesus. Dulcissimus itaque Ihesus in hac agonia tam ineffabiliter passus est quod verus sanguis venas et carnem penetravit ex vehementi ac amoroso defiderio patiendi pro nobis. Cor enim domini forte tunc ex violentia tanta fractum fuisset si ipse sanguinem non sudasset. itaque anxietas Christi omnium mortuum anxietates et penas excessit. **B**undus Oculi cor et cetera membra Christi interiora et exteriora per nimia ymaginacione mortis tremuerunt. Appuit autem ei angelus de celo confortans eum. **B**eda. Alibi quod

angeli ei ministrabant legimus : hic q̄ angeli
eum confortauit dicitur vt vtraq; na-
tura designetur **N**am diuine nature angeli
ministrant: humanam vero confortat. **A**p-
paruit autem ei non ppter se et sui indigentia-
m: sed magis ppter discipulorū assistenti-
um consolationem. et ppter nostrā instruc-
tionem ad ostendendum q̄ angeli assistunt
nostris orationib; et nos confortant. **E**t vt
ex sua post tristitiam consolatione sciēmus
q̄ tribulatis pro xpo non deest diuina con-
solatio. iuxta illud psalmiste **S**cđm multitu-
dinem dolorum meorū consolationes tue le-
tificauerunt animam meā. **T**ūc venit ad dis-
cipulos suos et dicit illis **D**ormite iam et re-
quiescite. **E**t tantū de completorio.

Autunne quatuor hñt ptes **p**rima ē
de pditoris accessu et captione ihes-
su. **S**cđa de eis ligatione et ductioē
Tertia de hijs que facta sūt in domo annie
et cayphe. **E**t hñt sūt tres nocturni in matu-
timis. Quarta pars est de hijs que mane si-
ebant: et sunt laudes matutinarum quinq;
psalmorum. Circa primam ptem adūtedū
ē q̄ cū ih̄s ēcō reies ad discipulos eos ēppis-
set dormientes atq; eis diceret. **D**ormite iā et
requiescate. **S**ufficit abhuc eo loquēte. iudas q̄